

Rozwój kontaktów dziecka z literaturą

**Alicja Ungeheuer-Gołąb
Uniwersytet Rzeszowski**

Akt odbioru we wczesnym dzieciństwie

N = P

KOMUNIKAT

O = D

CZYTANIA DOMOWE

Zespół oddziaływań zapoznających dziecko z różnymi formami wypowiedzi literackiej przez pośrednika, odbywający się w domowym zaciszu

Opowieści ustne

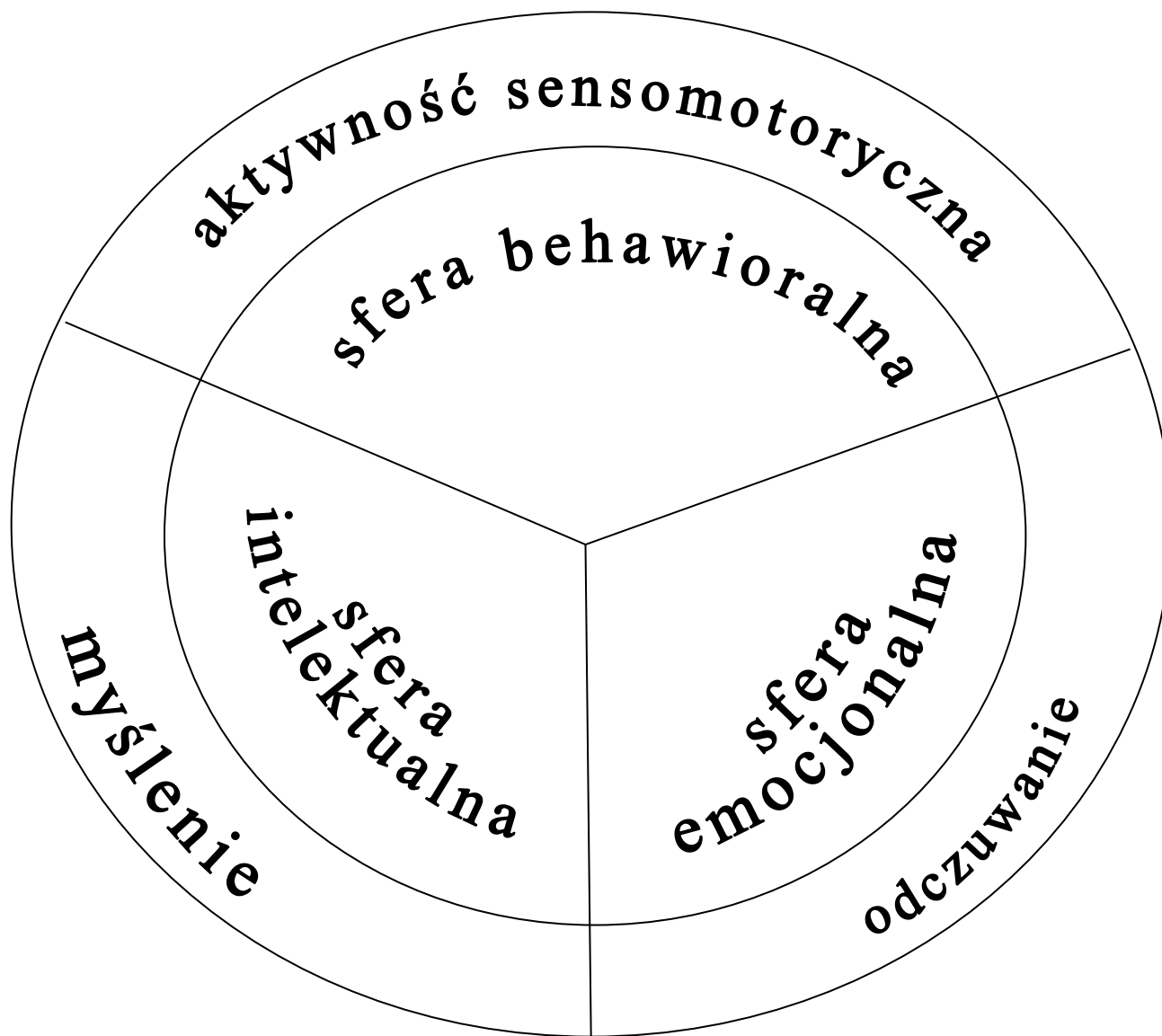
Opowieści czytane

**oglądanie
obrazków**

wykonanie

rozpoznanie

Sfery psychiczne dziecięcego odbiorcy literatury

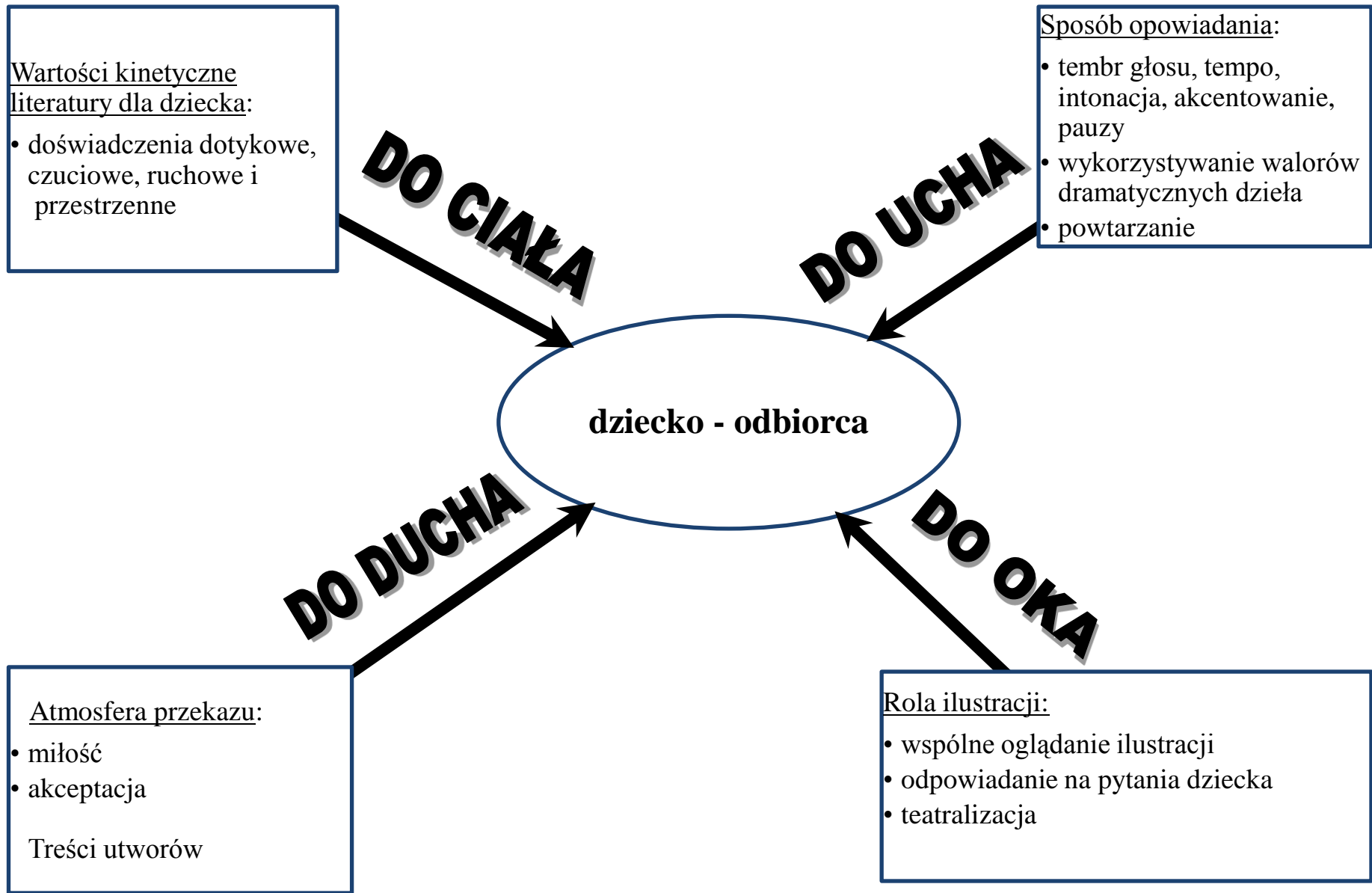
Dziecko – jedność ducha, ciała i umysłu

- Kołysanka – sfera podświadoma
- Wyliczanka – sfera behawioralna
- Bajeczka – sfera intelektualna

Etapy czytania:

- * kołysanki, teksty do zabaw niemowlęcych
- * recytowanie rymowanek i krótkich wierszyków
- * oglądanie obrazków i ilustracji
- * opowiadanie bajeczek
- * opowiadanie historyjek "domowych"
- * opowiadanie baśni
- * opowiadanie lub czytanie opowieści o zwierzętach i przyrodzie
- * czytanie dłuższych utworów
- * samodzielna lektura

Kierunki przekazu oralnego pośrednika lektury

Ważne zjawiska współczesnej literatury dziecięcej i młodzieżowej

* realizm magiczny

* przełamywanie tabu

* karnawalizacja świata

* przewaga archetypu nad sygnaturą

* chęć zawłaszczenia wyobraźnią czytelnika

* wykorzystywanie języka baśni

* funkcja inicjacyjna

* kryminał i horror

Ważne zjawiska współczesnej literatury dziecięcej i młodzieżowej

* sentymentalizm

* zjawisko gry/zabawy z czytelnikiem

* dekonstrukcjonizm i postmodernizm

Nurt imaginacyjny

- ***Niebieska niedźwiedzica*** Joanna Chmielewska il. Jona Jung
- ***Moje, nie moje,*** il. Krystyna Lipka-Sztarbałło, ***Zielony wędrowiec*** Liliana Bardijewska il. Adam Kilian
- ***Sen, który odszedł*** Anna Onichimowska il. K. Lipka-Sztarbałło
- ***Wyspa Urodzinowa*** Ewa Maria Letki il. M. Ekier
- ***Król i mgła*** Ewa Maria Letki il. Ewa Poklewska-Kozielo
- ***Bal u zegarmistrza Teofila, Podróż do krainy Om. Opowieść hipotetyczna*** Marta Tomaszewska
- ***Lustro pana Grymsa*** Dorota Terakowska
- ***Cyryl, gdzie jesteś? Krótka, ale opowieść,*** Wiktor Woroszyński
- ***Wio, Leokadio*** Joanna Kulmowa
- ***W Nieparyżu i gdzie indziej*** Anna Kamieńska
- ***Dobry potwór nie jest zły*** Anna Onichimowska

Nurt detektywistyczny

- ***Detektyw Pozytywka, Nowe kłopoty detektywa Pozytywki*** Grzegorz Kasdepke,
- Seria o Zuzi – ***Zuzia na zamku Białej Damy, Zuzia i Panna N.*** Mariusz Niemycki
- ***Dziwne przypadki Ferdynanda Szkodnika*** Marcin Pałasz
- ***Bery, gangster i góra kłopotów*** Małgorzata Strękowska-Zaremba
- ***Agencja detektywistyczna*** Jacek Dubois
- ***Pojedynek detektywów*** Arkadiusz Niemirski
- ***Felix, Net i Nika*** (cykl 1-6) Rafał Kosik
- ***Detektyw Kefirek*** M. Strękowska-Zaremba

Nurt horror story

- ***Bożęta i my*** Ewa Nowacka
- ***Duch starej kamienicy*** Anna Onichimowska
- ***Maciek i łowcy duchów*** Anna Onichimowska
- ***Straszyć nie jest łatwo*** Marcin Pałasz
- ***Opowieści ze starego strychu*** Beata Ostrowicka
- ***Nędzny żywot bagiennego wampira*** Mariusz Niemycki
- ***Widma z ulicy Widmowej. Koszmarne przygody Koszmariusza i Horroraty***
Kalina Jerzykowska
- ***Kluska, Kefir i Tutejszy*** Jerzego Broszkiewicza,
- ***Wielki pościg*** – Julia Hartwig i Artur Międzyrzecki,
- ***poezja Wiersze, że aż strach!*** Małgorzata Strzałkowska
- ***Ala Betka i demon miasta*** Ida Pierelotkin
- ***Strach ma wielkie oczy*** Marcin Pałasz,
- ***Gdy diabeł mówi, do usług*** Joanna Olech,
- ***Czarny Młyn*** Marcin Szczygielski

Dziękuję za uwagę